

Door zich te laten overrijden door auto's kon Hannes Ophof directeur worden van Nederlands kleinste circus. Zijn enige verdriet in 't leven is, dat hij geen salto's meer kan maken. De heer Ophof is vijfenzeventig...

zijn altijd heel gelukkig geweest. Waarom zou ik niet tevreden zijn met wat ik heb?" Hij heeft altijd de vrolijke kant van het leven gezocht, Hannes Ophof, en door zijn onverwoestbare goede humeur heeft hij zijn vijfenzeventig jaren in gezondheid bereikt. Met een ondeugende blik kijkt hij naar zijn vrouw als hij dat zegt. Cornelia Gijtenbeek was een meisje uit een Utrechts burgergezin. Toen zij 51 jaar geleden op de kermis Hannes ontmoette, raakte het tweetal aan de praat. Kort daarop trouwden zij. „Hannes was zo knap en zo sterk. Ik kon mijn ogen niet van hem afhouden,” zegt zij. En Hannes zegt: „Cornelia was zo lief; ik moest altijd naar haar kijken.”

Cornelia schonk haar man achttien kinderen. Zij, die nog in leven zijn, hebben allen een goed bestaan gevonden. Wat kunnen ouders meer verlangen?

Eigenlijk hoort Cupido, de dwergclown, ook tot het gezin Ophof. Cees van Willigen heet hij en hij trad 45 jaar geleden op de Groningse kermis in dienst van Bosco. Hij had meer aanbiedingen gekregen, daar in Groningen. Maar het feit, dat Ophof hem behalve kost en inwoning een glas bier méér bood dan de anderen, deed hem besluiten bij Bosco te komen. En zo heeft dat ene glas bier Cupido's leven bepaald: sindsdien heeft hij Ophof geen dag in de steek gelaten.

Iedere middag en iedere avond kan men directeur Hannes Ophof, keurig gekleed in rokkostuum met witte handschoenen, onder de kleurige façade van zijn circus tent vinden, waar zijn zoon met de woordenstroom van een geboren conférencier het publiek „naar binnen praat”. Even later staat de directeur in

Aan het slot van iedere voorstelling mogen mensen uit het publiek proberen, de ontembare ezels te berijden. Wie daarin slaagt, ontvangt 100 gulden.

Links: Niemand kon zeggen wie het publiek eigenlijk het liefst ziet, Cupido, de clown of de ezels Hans. Daarom kwamen zij tentlotte allebei op de foto. Rechts: In de zomer komt het soms voor, dat de jonge artiesten vijftientig tot dertig maal per dag hun werkelijk zware nummer moeten uitvoeren.

zijn piste om het hooggeëerd publiek welkom te heten. En dan ontroilt zich 't miniatuur-circus-programma, dat twintig minuten duurt. Circus Bosco geeft gemiddeld veertien voorstellingen per dag. Soms zijn 't er echter wel dertig. Dan wordt er hard „gepomp” en de 75-jarige Ophof voelt zich dan een beetje schuldig, dat hij niet meer zo fit en sterk is om het harde werken van deze kermisfamilie bij te benen. „Vroeger maakte ik een salto over veertien jongens. Dat lap ik 'm niet meer...”

Vroeger. Het was in de zomer van 1898, dat een joch van veertien jaar bij de burgemeester van Zwolle binnenstapte: Hannessie Ophof. Hij vroeg permissie om op de openbare weg kunsten te vertonen. Hij kreeg die permissie en een jaar lang kon men hem vinden voor het Zwolse postkantoor, waar hij op zijn handen liep en salto's sprong. Iedere dag bracht hij een aantal stuivers thuis en moeder kon die best gebruiken.

Op een dag trok Hannes de wereld in. De wereld van de kermis. Vader en moeder wisten, dat dit gebeuren zou. Hun zoon was geen knaap om rustig thuis te zitten. Hannes verhuurde zich als acrobaat in kleine varié-

ONGELUKKEN HIELPEN HEM OP DE BEEN

DE woning van Hannes Ophof te Amsterdam is van april tot oktober gesloten. Hij reist in die periode met zijn twee woonwagens en drie pakwagens door het land. De heer Ophof is — het staat in zijn paspoort — kermisexploitant. Maar hij zal zich aan iedereen voorstellen als circusdirecteur; hij is de eigenaar van 's werelds kleinste circus: Circus Bosco. Het is een echt circus, met zaagsel in de piste en een trapeze in de nok van de tent. Die tent is 13 meter in doorsnee en past precies in de piste van Circus Strassburger of welk ander groot circus dan ook. Een kleine vijftig jaar achtereenvolgens maakt Circus Bosco ieder seizoen opnieuw een toernee langs de Nederlandse kermissen. In al die jaren telde de menagerie van dit circusje slechts één enkele ezels. Zolang Hannes leeft zal er nooit een tweede bijkomen. „Ik heb altijd een goede boterham gehad, voor m'n gezin en voor m'n mensen. Mijn vrouw en ik

Links: Bij het voorstellen der medewerkers wringen zich tientallen kindergezichten tussen de spijlen, om die wonderwereld te zien.

Rechts: Zo dwaas als Cupido en zijn ezels U aan kunnen kijken, zo vertrouwenwekkend en vriendelijk kijkt — en is — de heer Ophof.

theatertjes, die toen zo'n bloeiend bestaan vonden op de kermis. Toen ontmoette hij een fakir. Dat was mooi, zo'n man imponeerde het publiek. En hij kreeg een idee — hij zou ook fakir worden. „Fakir Bosco”. Een van zijn succesvolle kunsten was, dat hij stenen op zijn hoofd in stukken liet slaan. „Ik kan het nóg, maar m'n kinderen willen niet, dat ik het doe...”, zegt Ophof.

De begintijd van de automobiel luidde een merkwaardige periode in het leven van de jonge fakir in. De mensheid had niet veel vertrouwen in die „razende moordenaar”. Ergens kondigde zich toen een man aan, die beweerde een middel te hebben uitgevonden, dat ongevallen met auto's voor eens en voor altijd zou voorkomen.

Dat middel bestond uit een apparaat, dat voor aan de bumper van een auto werd bevestigd.

Links: De accordeonist heeft bij vrijwel ieder publiek succes — niet alleen om zijn uiterlijk, maar ook om zijn uitstekend spel.

Rechts: Door deze belichting en sfeer zijn reeds tienduizenden het circus binnengestapt om de geur van romantiek op te snuiven.

Wie dichtbij komt, ziet dat zich achter feest-neus en grijns mensen verbergen, die de feest-neus echter nodig hebben om gelukkig te zijn.

Mocht het gebeuren, dat een voetganger onder de auto dreigde te komen dan sloegen bij de eerste aanraking twee ijzeren vangarmen uit, die de argeloze wandelaar oppakten en opzij wierpen. Men maakte dan weliswaar een flinke smak, maar men hield er het leven bij!

De uitvinder ging op zoek naar een demonstrateur, die moest bewijzen, dat dit apparaat het ei van Columbus was. Lange tijd, zocht hij vergeefs. Totdat hij op de kermis fakir Bosco ontmoette. Een echte fakir, die vuur vratt en met blote voeten in glascerven danste. Die man voelt geen pijn, dacht de uitvinder. Die moet ik hebben. En hij bood Ophof een contract aan: vijftig gulden voor iedere aanrijding.

Vijftig gulden was een flink bedrag in die tijd. Maar Hannes Ophof heeft toch even gearzeld, eer hij ja zei. Want zelfs een fakir is kwetsbaar en bovendien sterfelijk. Ophof stond wel even raar te kijken, toen hij op het Amsterdamse Rembrandtplein voor een schare nieuwsgierige en op sensatie beluste mensen verscheen en hij de auto-met-de-tangen zag. Vijf minuten later werd hij door de auto gegrepen en meters verder tegen het plaveisel gekwakt. Een luid gejuich steeg uit de menigte op. Hannes Ophof had de aanrijding overleefd. En hij was vijftig gulden rijker. „t Was wél een klap, maar op de duur wende je er wel aan...” herinnert Hannes zich.

Proefkonijn Ophof bezocht alle grote steden van ons land. Daarna ging hij de grens over. In België, Frankrijk, Duitsland, Engeland, ja, in heel Europa, zelfs in Amerika en in Afrika en Azië werd hij hardhandig tegen de straatstenen gesmeten. In vrijwel alle landen van de wereld kreeg Hannes klappen. Voor vijftig gulden per stuk. Maar de wereld geloofde niet in de uitvinding. En tenslotte geloofde de uitvinder er zelf niet meer in.

Vijf jaar nadat Hannes Ophof ons land had verlaten, keerde hij terug met een dikke buidel gespaard geld en stapte weer de kermis op. De tent van circus Bosco, de wagens en de ezel, dat alles was bereikbaar dankzij de goedbetaalde blauwe plekken en littekens.

Circus Bosco is een circus met traditie. Op de kroonrand van de tent ziet men nog de oude ornamenten en voorstellingen uit de goede oude tijd van de kermis. Enkele nummers uit het programma zijn al die vijftig jaren bijna hetzelfde gebleven. Zo is er het rekennummer van de ezel en het clownsnummer van Cupido. Er zijn mensen, die het al twintig of dertig keer hebben gezien, maar ieder jaar opnieuw, als Circus Bosco hun stad bezoekt, graag hun twee kwartjes neertellen om er opnieuw van te genieten. De „ontembare ezel”, Hans, komt nogmaals in de piste en men kan honderd gulden verdienen als men er enkele rondjes op weet te rijden. Het publiek amuseert zich kostelijk met dit nummer, dat al zo oud is als het circus.

Geloof maar niet, dat iemand de kans krijgt om Hans pijn te doen, want Bosco waakt over het dier als over zijn eigen kin-

deren. Trouwens, het feit, dat Hans' voorganger, Nora, het 34 jaar lang bij zijn baas heeft uitgehouden, zegt voldoende. Traditie is ook de „parade” voor de aanvang van de voorstellingen, als de artiesten, en natuurlijk ook de ezel, voor de tent verschijnen om publiek te trekken. Vroeger was daar ook de muziek van het uit enkele muzikanten bestaande circusorkest bij. Dat is door de hoge onkosten niet meer mogelijk; in de orkestbak van Circus Bosco zit tegenwoordig een zoon van Ophof met een drumstel en een pick-up met platen — in zijn eentje weet hij een heel orkest te imiteren en een typische circus-sfeer te treffen.

Die Bosco junior zien wij in de tent terug als een uitstekende acrobaat, die grote spanning bij het publiek weet te bereiken door op een stoel gezeten op de trapeze te balanceren.

Voorts heeft het programma enige jonge artiesten, die ieder seizoen opnieuw worden geëngageerd. Dit jaar zijn het twee kleindochters van Hannes Ophof, die een uitstekend fietsnummer brengen.

Hij is een gezien man, Hannes Ophof. In de kermiswereld staat hij bekend als een door en door fatsoenlijk mens, een harde werker, die er samen met zijn vrouw naar heeft gestreefd zijn kinderen met strengheid tot goede mensen op te voeden.

Vorig jaar, op 24 juni, was het echtpaar Ophof

Cees van Willigen (de clown Cupido) maakt het publiek al tientallen jaren aan het lachen, en tot zijn eer moeten wij erbij zeggen dat hij het met steeds nieuwe grappen doet!

KLEIN CIRCUS

*Ik weet nóg een kleiner circus
(‘k Weet ze zelfs wel bij de vleet):
‘t Is het alledaagste circus,
Dat het „Circus Doorsnee” heet.
Vader is de ondernemer
En de directeur in naam;
Moeder is de Directrice
En stelt de programma's saam.
Vader is de éérste stalknecht,
Moeder zetelt in de kas,
Vader is August de Domme,
Motto: „Lâch dan toch, Paljas!
Moeder is de constumièr,
Houdt de attributen heel,
Kookt de pot voor héél ‘t gezelschap,
Ieder krijgt zijn eerlijk deel.
Met veel passen en veel meten,
Overleg en spaarzaamheid
Trachten zij het hoofd te bieden
Aan de Fiscus en de Tijd.
De visite en de bureu
Zijn het „Hoog vereerd Publiek”;
In de tent vol apprèciatie,
Buiten: boordevol kritiek.*

CLINGE DOORENBOS.

50 jaar getrouwd. Dat was op de Venlose kermis en het is daar een onvergetelijk feest geworden. Evenals vijf jaar tevoren in Schagen, waar de huwelijksdag gelijk viel met het feit, dat Circus Bosco voor de veertigste maal Schagen bezocht.

Hij heeft er geen spijt van, Hannes Ophof, dat hij zich niet zoals de circusdirecties Mullens en Van Bever heeft opgewerkt tot een onderneming met tientallen paarden en wagens, met olifanten en wat niet al.

„Ik ben trots op m'n zaak en ik weet, dat er in elke plaats, waar ik kom, honderden mensen mijn circus willen zien.”

En zo hoopt hij nog lang voor zijn tent te staan, in rok en met witte handschoenen, een gelukkig en tevreden man, de directeur van het kleinste circus dat er op de wereld bestaat.

J. VAN DOVEREN

Onder: Directeur Ophof weet wat de mensen toekomt. Na de spanning van het trapeze-werk, gebracht door Ophofs zoon, laat hij het publiek flink lachen om de ezel Hans.

